

Džonatan Straud

TRILOGIJA O BARTIMEJU

Golemovo oko

Prevela
Jovana Erčić

Beograd, 2010.

Za Filipu

PROLOG
PRAG, 1868.

Neprijatelj je u sumrak počeo da pali logorske vatre, jednu po jednu, mnogo gušće nego ijedne prethodne noći. Svetla su blistala kao vatreni dragulji u sivilu doline, toliko brojna da je izgledalo kao da je iz zemlje iznikao začarani grad. Nasuprot njima, iza zidina, na našim kućama šaloni su bili zatvoreni, a svetlost potpuno prigušena. Bio je to neobičan preokret – Prag je bio mračan i mrtav, a okolina je bleštala od života.

Uskoro je vetar počeo da slabi. Satima je snažno duvao sa zapada i nosio vesti o kretanju osvajača – klepetanje opsadnih sprava, povike upućene trupama i životinjama, uzdahe zarobljenih duhova, miris čarolija. Sada je neprirodno naglo utihnuo i vazduh je postao potpuno nepokretan.

Leteo sam visoko iznad Strahovskog manastira unutar veličanstvenih gradskih zidina u čijoj sam izgradnji pomagao pre tri stotine godina.

Zamahivao sam kožnim krilima jakim, sporim pokretima dok sam osmatrao horizont.¹ Vidik nije bio baš privlačan.

¹ *Sedam ravni*: postoji sedam pristupačnih ravni, jedna iznad druge, a svaka otkriva određene vidove realnosti. Prva obuhvata obične materijalne stvari (drveće, zgrade, ljude, životinje itd.) koje su vidljive svima, a ostalih šest namenjeno je duhovima različitih vrsta koji obavljaju svoje poslove. Bića višeg reda (poput mene) mogu da koriste unutrašnje oči da bi posmatrala svih sedam ravni odjednom, ali niža bića moraju da se pomire sa mnogo suženijim vidikom. Ljudi su izuzetno ograničeni. Čarobnjaci mogu da koriste kontaktna sočiva da bi videli drugu i treću ravan, ali većina ljudi vidi samo prvu, tako da ništa ne zna o bilo kakvoj magiji. Na primer, verovatno baš SADA nešto nevidljivo i sa mnogo pipaka lebdi iza vaših leđa.

Ogromna britanska vojska bila je zaklonjena činima skrivanja, ali su talasi njene snage dopirali do brda na kojem se nalazi zamak. Aure mnoštva duhova nazirale su se u izmaglici, a kratka i učestala podrhtavanja ravni objavljivala su da pristižu novi bataljoni. Grupe ljudskih vojnika izvršavale su svoje zadatke u tami. U sredini armije nalazili su se veliki beli šatori, zaobljeni poput orlovih jaja, gusto obavijeni štitovima i drugim čarolijama.²

Podigao sam pogled prema mračnom nebu, uskovitlanoj crnoj gomili oblaka, na zapadu prošaranih žutim trakama svetlosti. Visoko gore ugledao sam šest bledih tačaka, jedva vidljivih u sumraku, kako kruže izvan dometa detonacija. Polako su se kretale i pažljivo osmatrale zidine tražeći slabe tačke.

Kad smo već kod toga... To je bio i moj zadatak.

Na Strahovskoj kapiji, najdaljem i najslabije branjenom delu zidina, podignuta je jaka kula. Drevna vrata ojačana su trostrukim kletvama, kao i zamkama, a na bedemima i na vrhu kule patrolirali su pažljivi stražari.

Barem smo tako planirali.

Sa glavom sokola i kožnim krilima, leteo sam prema kuli, skriven iza svetlosti lutalica. Bez zvuka, pažljivo sam sleteo na kameni ispus. Čekao sam neki iznenadni izazov, potpuno spreman na sve.

Ništa se nije dogodilo. Uklonio sam čini skrivanja i sačekao da neko podigne uzbunu. Naglas sam se nakašljao. I dalje ništa.

Svetlucavi štit branio je jedan deo bedema, a iza njega se prikriilo pet stražara.³ Štit je bio veoma uzan, napravljen tako da zaustavi jednog čoveka ili najviše tri đinija. Stražari iza njega nervozno su se gurali.

² Tu su se nesumnjivo krili britanski čarobnjaci, na bezbednoj udaljenosti od bilo kakve akcije. Takvi su i moji češki gospodari. U ratovima čarobnjaci vole da se bave najopasnijim poslovima kao što je neustrašivo čuvanje velikih količina hrane i pića, nekoliko kilometara iza fronta.

„Prestani da me guraš!”

„Pazi, idiote! Šta radiš s tim kandžama!”

„Pomeri se malo. Leđa su mi sada potpuno otkrivena. Neprijatelj bi mogao da ih vidi.”

„To bi moglo da odluči bitku.”

„Pazi malo na to krilo! Skoro si mi iskopao oko.”

„Onda se pretvori u nešto manje. Predlažem da izabereš glistu.”

„Ako me još jednom udariš laktom...”

„Nisam ja kriv. Bartimej nas je ovde smestio. On je takav...”

Bilo je zaista bolno gledati ovaj nemar i nesposobnost te neću prenositi sve detalje. Ratnik s glavom sokola sklopio je krila, zakoračio prema njima i privukao pažnju tako što ih je zgrabio za glave i udarao jednom o drugu.⁴

„I vi ste mi neki stražari?” – prasn timer sam. Nisam bio raspoložen da se dugo bakaćem njima. Šest meseci stalnog rada nije prijalo mojoj biti.

„Skrivate se iza štita i blebecete kao žene na pijaci... Naredio sam vam da čuvate stražu.”

Usledilo je tužno mumljanje, muvanje i gledanje u stopala. Na kraju je žaba podigla glavu.

„Molim vas, gospodine Bartimeju”, rekla je, „kakva je korist od stražarenja? Britanci su svuda – na nebu i na zemlji. A čuli smo da tamo dole imaju celu kohortu ifrita. Je l’ to tačno?”

Zažmirio sam i okrenuo kljun ka horizontu. „Možda.”

³ Svaki stražar je bio đini nižeg reda, tek malo bolji od običnog foliota. Vremena su bila teška. Čarobnjacima u Pragu robovi su bili veoma potrebni, a kontrola kvaliteta nije bila kakva bi trebalo da bude. Izbor ovih stražara je to potvrđivao. Umesto zastrašujućih ratnih oblika, ugledao sam dva slepa miša, lasicu, guštera izbečenih očiju i malu, prilično bednu žabu.

⁴ Pet glava se sudaralo velikom brzinom. Ličile su na neku neobičnu igračku.

Žaba je uzdahnula. „A mi nemamo nijednog? Ne od kad je Feb otišao. A čuli smo da tamo dole ima i marida, i to gomila njih. I vođa ima neku palicu, nešto stvarno moćno. Na putu ova-
mo razorili su Pariz i Keln. Zar nije tako?”

Perje na mojoj glavi lagano se njihalo na povetarcu.

„Možda.”

Žaba je zacvilela. „Ali to je tako strašno! Nema nade za nas. Celo popodne su prizivali, a to može da znači samo jedno. No-
ćas će napasti. Do zore ćemo svi biti mrtvi.”

Takvom pričom sigurno nije povoljno uticala na naš moral.⁵ Stavio sam joj ruku na rame. „Slušaj, sinko... kako se zoveš?”

„Nubin, gospodine.”

„Nubin. Slušaj, nemoj verovati svemu što čuješ, Nubine. Bri-
tanska vojska jeste jaka. Zapravo, jedna od najjačih koje sam vi-
deo. Recimo da ima maride, legije ifrita i gomile horli. Recimo
da svi oni večeras nagrnu na nas, baš ovde na Strahovskoj kapiji.
Pa neka dođu. Imamo mi svoje tajne, i pomoću njih ćemo ih
oterati.”

„Šta na primer imamo, gospodine?”

„Trikove koji će oduvati sve te ifrite i maride dok su još u
vazduhu. Trikove koje smo naučili u desetinama bitaka. Trikove
koji znače jednu slatku reč: opstanak.”

Buljave žabine oči su zatreptale. „Gospodine, ovo je moja
prva bitka.”

Nestrpljivo sam odmahnuo rukom. „Ako ni to ne uspe, carev
đini kaže da njegovi čarobnjaci rade na nečemu. Poslednjoj liniji
odbrane. Neki mudar, složen plan, bez sumnje.” Muški sam ga
potapšao po ramenu. „Je l' se sada bolje osećaš, sinko?”

„Ne, gospodine. Sad mi je još gore.”

Pa dobro. Ovakvi besmisleni govori nikad mi nisu išli od
ruke. „U redu”, zarežao sam. „Savetujem ti da se brzo sakriješ i,
kad to bude moguće, pobegneš. Uz malo sreće, tvoji gospodari
će biti ubijeni pre tebe. Ja sigurno računam na to.”

⁵ Takvom tačnom pričom.

Nadam se da su im ove uzvišene reči malo pomogle jer je u tom trenutku počeo napad. U daljini je došlo do poremećaja na svih sedam ravni. Svi smo ga osetili: izdata je komanda sa najvišeg mesta. Okrenuo sam se i pogledao u tamu, a istovremeno je svih pet stražara promolilo glave iznad bedema. U dolini je ogromna armija bila u pokretu. Na čelu su se nalazili điniji, leteli su nošeni iznenadnim besnim vetrom, u crvenim i belim oklopima, s tankim kopljima srebrnih vrhova. Krila su im bružala, a od njihovih poklića tresla se cela kula. Ispod njih koračale su horle s trozupcima od kosti. Već su uskakale u šatore i kuće izvan utvrđenja i tražile plen.⁶ Pored njih komešale su se sene, kanibali i grabljivci, ledene i užasne utvare, bestelesne na svim ravima. A zatim se začulo mrmljanje i zveketanje vilica. Hiljade đavolaka i foliota poletele su sa zemlje kao peščana oluja ili monstruozi roj pčela. Svi oni, kao i mnoga druga bića, ustremili su se prema Strahovskoj kapiji.

Žaba me je povukla za lakat. „Dobro je što ste popričali s nama, gospodine”, rekla je. „Zahvaljujući vama, sada se osećam mnogo sigurnije.”

Jedva sam je čuo. Zagledao sam se u daljinu, iza stravične gomile, u blago uzvišenje u blizini belih šatora. Na njemu je stajao neki čovek; podigao je štap ili palicu.

Bio je suviše daleko da bih razaznao detalje, ali mogao sam da osetim njegovu moć. Aura je obasjavala celo brdo. Dok sam ga posmatrao, nekoliko munja je doletelo iz uskomešanih oblaka i zaplamtelo na vrhu ispruženog štapa. Na momenat su brdo, šatori i okolni vojnici bili osvetljeni kao usred dana. Svetlo je

⁶ Po razočaranim uzdasima zaključio sam da nisu pronašle nikoga. Predgrađa su bila napuštena. Čim je britanska vojska prešla kanal, češke vlasti su počele da se pripremaju za neizbežni napad na Prag. Kao prva mera predostrožnosti, gradsko stanovništvo je preseljeno u tvrđavu – koja je, sasvim slučajno, u to vreme bila najjača u Evropi, pravo čudo magičnog graditeljstva. Jesam li pomenuo da sam i ja učestvovao u njenom podizanju?

zgasnulo. Palica je upijala energiju. Iznad osuđenog grada zatutnjala je grmljavina.

„Znači, to je on”, promrmljao sam. „Čuveni Gledston.”

Điniji su se sada približavali zidinama. Preletali su iznad čistine i ruševina napuštenih kuća. U tom trenutku, aktivirala se podzemna zamka, mlazovi plavozelene vatre pokuljali su uvis i palili prve redove u letu. Međutim, plamen je zamro, a oni su nastavili da napreduju.

Ovo je bio znak za branioc: stotine đavolaka i foliota poletele je sa zidina. Čuli su se piskavi krici i detonacije su poletele ka letećoj vojsci. Osvajači nisu ostali dužni. Paklene munje i bujice zazviždale su kroz polutamu, sene su pohrlile ka zracima svetlosti. Okolina Praga je gorela. Prve horle stigle su ispod nas i pokušavale da raskinu jake čarolije povezivanja koje sam upotrebio za osiguranje temelja zidina.

Raširio sam krila i spremao se da uletim u gomilu. Pored mene žaba je pročistila grlo i očajnički zakreketal. U sledećem trenutku iz palice čarobnjaka na brdu poletela je munja, napravila luk na nebu i udarila u kulu iznad Strahovske kapije, baš ispod bedema. Naš štit se rascepio kao papirna maramica. Malter i kamen razleteli su se na sve strane. Krov kule je popustio. Udarac me je odbacio u vazduh. Pao sam na zemlju i udario u bale sena koje su unesene unutar zidina pre nego što je počela opsada. Iznad mene drvena struktura kule počela je da gori. Nisam video nijednog stražara. Đavolci i điniji zbunjeno su leteli iznad kule i ispaljivali magične projekte. S neba su padala tela. Krovovi su goreli. Iz obližnjih kuća žene i deca su istrčavali vrišteći. Strahovska kapija tresla se od udaraca trozubaca horli. Neće još dugo izdržati.

Braniocima je potrebna moja pomoć. Spretno, kao i uvek, izvukao sam se iz gomile sena.

„Istresi slamu iz gaća, Bartimeju”, začuo se glas. „Potreban si u zamku.”

Ratnik s glavom sokola pogledao je uvis. „O, zdravo, Kvizl.”

Gipka ženka leoparda sedela je na ulici i posmatrala me ble-
dozelenim očima. Dok sam je gledao, lenjo je ustala, pomerila
se malo u stranu i ponovo sela. Gomila užarenog katrana pala je
na kaldrmu, na mesto na kojem je bila pre svega nekoliko
sekundi. Iz kratera se vio dim.

„Malo smo u frci”, primetila je.

„Da. Ovde je sve gotovo.” Skočio sam s kola.

„Izgleda da čarolije povezivanja koje ojačavaju zidove po-
puštaju”, rekla je leopardica i bacila nekoliko brzih pogleda na
kapiju koja se tresla. „Neko se nije baš potrudio oko njih. Pitam
se koji je đini gradió ove zidine.”

„Nemam pojma”, rekao sam. „Dakle – gospodar nas zove?”

Ženka leoparda je klimnula glavom. „Bolje požuri da nas ne
bi kaznio. Idemo peške, na nebu je prevelika gužva.”

„Vodi me.” Promenio sam oblik i postao panter, crn kao po-
noć. Potrčali smo kroz uske ulice ka trgu Hradčani. Sve je bilo
pusto – izbegavali smo mesta na kojima su se uspaničeni ljudi
stiskali kao stoka.

Sada je mnoštvo zgrada gorelo, zabati su se rušili, bočni zi-
dovi padali. Na krovovima su đavolci igrali i mahali žeravicama
u rukama. Kod zamka, na trgu ispod sjajnih fenjera, stajale su
carske sluge i prikupljale razbacane komade nameštaja u kolica.
Pored njih su se konjušari mučili da upregnu konje. Nebo
iznad grada bilo je ispresecano bleštavim raznobojnim munjama.
U daljini, prema Strahovskoj kapiji i manastiru, čule su se
prigušene eksplozije. Kliznuli smo kroz glavnu kapiju.

„Car planira da pobegne?” – dahtao sam. Nervozni đavolci
prolazili su pored nas s gomilom odeće u rukama.

„Više brine za svoje voljene ptice”, rekla je Kvizl. „Želi da ih
naši ifriti prenesu na neko bezbedno mesto.” Zelene oči gledale
su me prezrivo i iznenađeno.

„Ali svi ifriti su mrtvi.”

„Upravo tako. Pa, skoro smo stigli.”

Došli smo do severnog krila zamka u kojem su bili čarobnjaci. Zadah magije gusto je obavijao kamene hodnike. Leopard i panter potrčali su uz dugačak niz stepenica, preko balkona iznad Jelenjeg jarka, a zatim kroz kapiju koja je vodila do niže radne sobe. Velika prostorija kružnog oblika zauzimala je gotovo celo prizemlje Bele kule. Tokom vekova često sam prizivan ovamo, ali su sada uobičajeni čarobnjački predmeti – knjige, posude za tamjan, svećnjaci – bili sklonjeni kako bi se napravilo mesto za red od deset stolica i stolova. Na svakom stolu se nalazila svetlucava kristalna kugla. Na svakoj stolici pogrbljeni čarobnjak je netremice gledao u svoju kuglu. U sobi je vladala potpuna tišina.

Naš gospodar je stajao pored prozora i kroz teleskop posmatrao mračno nebo.⁷ Video nas je, rukom pokazao da čutimo i poveo nas u sporednu sobu. Zbog napora kroz koje je prošao tokom poslednjih nekoliko nedelja, njegova siva kosa potpuno je pobeležila. Kukasti nos bio je tanak i oštar, a oči crvene kao u đavolka.⁸ Počešao je vrat. „Ne morate da mi kažete”, rekao je. „Sve znam. Koliko vremena imamo?”

Panther je zavrteo repom. „Možda sat, ne više.”

Kvizl je pogledala prema drugoj sobi u kojoj su čarobnjaci sedeli u tišini.

„Vidim, hoćeš da dovedeš goleme”, rekla je.

Čarobnjak je klimnuo glavom. „Sigurno će naneti veliku štetu neprijatelju.”

„Ali nedovoljnu”, rekao sam. „Čak i ako ih bude deset. Jesi li video kolika je ono vojska?”

⁷ U teleskopu se nalazio đavolak čiji je pogled omogućavao ljudima da vide i u mraku. To su korisne stvari, mada čudljivi đavolci ponekad iskrive prikaz ili dodaju vlastite perverzne elemente: oblake zlatne prašine, čudna snoviđenja ili duhove iz posmatračeve prošlosti.

⁸ Poređenje gospodara isto je kao poređenje tačaka na licu: neki su gori od drugih, ali ni najbolji baš ne inspirišu maštu. Ovo je bio dvanaesti češki čarobnjak kojem sam služio. Nije bio mnogo surov, ali je bio malko kiseo, kao da mu je venama tekla limunada. Uvek je bio stisnut i pedantan, opsednut svojom dužnošću prema imperiji.

„Kao i uvek, Bartimeju, donosiš zaključke bez razmišljanja. Ovo je samo diverzija. Planiramo da izvedemo njegovo veličanstvo niz istočne stepenice. Na reci nas čeka čamac. Golemi će čuvati zamak i štititi nam leđa dok bežimo.”

Kvizl je i dalje gledala čarobnjake. Nagnuli su se nad svoje kristalne kugle i bez reči davali uputstva stvorenjima u njima. Blede pokretne slike u kuglama pokazivale su svakom od njih šta golemi vide. „Britanci se neće previše baviti čudovištima”, rekla je Kvizl. „Pronaći će ove jadnike i ubiti ih.”

Gospodar je zaškrgutao zubima. „Do tada će car biti daleko. A sasvim slučajno, upravo to je moje novo naređenje za vas dvoje – da čuvate njegovo veličanstvo tokom bega. Jasno?”

Podigao sam šapu. Čarobnjak je glasno uzdahnulo. „Kaži, Bartimeju.”

„Pa, gospodine”, rekao sam, „imam jedan predlog. Prag je opkoljen. Ako pokušamo da pobegnemo iz grada s carem, svi ćemo umreti na stravičan način. Zašto ne bismo jednostavno zaboravili na matoru budalu i iskrali se? U Karlovoj ulici postoji mali pivski podrum sa isušenim bunarom. Nije dubok. Ulaz je mali, ali...”

Namrštio se. „Očekuješ da se ja tamo sakrijem?”

„Pa, bilo bi malo tesno, ali mislim da bismo mogli da te ugramo. Tvoj stomak može praviti probleme, ali stisnućemo te nekako. Joj!”

Krzno mi je zapucketalo. Ustuknuo sam. Kao i uvek, magija sitnih žeravica prekinula mi je tok misli.

„Za razliku od tebe”, zarežao je čarobnjak, „ja znam šta znači lojalnost! Niko ne mora da me podseća da moram biti odan svom gospodaru. Još jednom ponavljam: oboje morate čuvati njegov život po cenu svog. Razumete li?”

S oklevanjem smo klimnuli glavom. U tom trenutku pod se zatresao od eksplozije.

„Pratite me”, rekao je. „Nemamo mnogo vremena.”

Popeli smo se uz stepenice i prošli kroz hodnike zamka pre-

pune odjeka. Blesci su osvetljavali prozore, a neprestano su se čuli zastrašujući krici. Moj gospodar je trčao na svojim mršavim nogama i krkljao pri svakom koraku. Kvizl i ja smo ga pratili u stopu.

Stigli smo do terase na kojoj je car godinama držao svoje ptice. Bila je ogromna, pažljivo izrađena od kovanog gvožđa, s kupolama, minaretima i koritancima za hranjenje ptica, kao i brojnim vratima. Terasa je bila puna drveća i žbunja, a naokolo su leteli raznoliki papagaji čiji su preci doneti u Prag iz dalekih zemalja. Car je bio zaluden ovim pticama. U poslednje vreme, kako je moć Londona sve više rasla a carstvo slabilo, ovde je provodio mnoge trenutke družeći se sa svojim prijateljima. Sada kad je noćno nebo gorelo od borbe čarobnjaka, ptice su bile u panici. Kružile su po kavezu u kovitlacu perja i prodorno kreštale. Car, omanji gojazni gospodin u satenskim pantalonama i naboranoj beloj košulji, nije se ponašao nimalo bolje. Zvocao je slugama koje su se brinule o pticama i ignorisao savetnike koji su se okupili oko njega. Ministar Mejrink, bleđ čovek tužnih očiju, vukao ga je za rukav.

„Vaše veličanstvo, molim vas. Britanci nadiru uz brdo ispod zamka. Moram vas izbaviti odavde...”

„Ne mogu da ostavim svoje ptice! Gde su moji čarobnjaci? Pozovite ih!”

„Trenutno se bore, gospodine...”

„A moji ifriti? Moj verni Feb...”

„Gospodine, kao što sam vam već nekoliko puta rekao...”

Moj gospodar se progurao kroz gomilu. „Gospodine, predstavljam vam Kvizl i Bartimeja. Oni će vam pomoći da pobedite, a zatim će spasti i vaše čudesne ptice.”

„Dve mačke, čoveče? Dve mačke?” – careva usta su pobeležila i nabrala se.⁹

⁹ Na nekako mačji način, ako shvatate šta hoću da kažem.

Kvizl i ja smo prevrnuli očima. Ona je postala devojka neobične lepote, a ja sam uzeo Ptolomejev oblik. „Sada, veličanstvo”, rekao je moj gospodar, „istočne stepenice...”

Grad je odjekivao od neprestanih potresa. Pola predgrađa sada je bilo u plamenu. Sa bedema na terasi došao je đavolak čiji je rep goreo. Stao je pored nas. „Dozvolite mi da podnesem izveštaj, gospodine. Gomila divljih ifrita probija put ka zamku. Predvođe ih Onorije i Paternajf, Gledstonove lične slugе. Strašni su, gospodine. Naše trupe ne uspevaju da ih zaustave.” Zastao je i pogledao u svoj zapaljeni rep. „Dozvolite mi da potražim neku vodu, gospodine.”

„A golemi?” – upitao je Mejrink.

Đavolak je slegnuo ramenima. „Da, gospodine. Upravo su se sukobili s neprijateljem. Naravno, držao sam se podalje, ali verujem da su se britanski ifriti malo povukli. Elem, voda...”

Car je radosno uskliknuo. „Odlično, odlično! Pobili smo!”

„Prednost je samo privremena”, rekao je Mejrink. „Dodite, gospodine, moramo da krenemo.”

Uprkos protestu, car je odvučen od kaveza prema malim vratima. Mejrink i moj gospodar predvodili su grupu, sledio ih je car, a zatim dvorjani. Kvizl i ja bili smo na kraju kolone.

Blesak svetlosti. Iznad bedema iza nas skočile su dve crne prilike. Oko njih su se vijorili pohabani ogrtači, a ispod kapuljača gorele su žute oči. Velikim skokovima kretale su se preko terase i samo retko doticale zemlju. Ptice su naglo začutale.

Pogledao sam Kvizl. „Ti ili ja?”

Prelepa devojka mi se nasmešila i pokazala oštре zube. „Ja ću.”

Vratila se da se suprotstavi gulovima. Ja sam potrčao za carevom pratnjom.

Iza kapije, ispod zidina zamka, uska staza pratila je jarak ka severu. Stari grad pod nama bio je u plamenu. Video sam britanske trupe kako trče ulicama i stanovnike Praga kako beže, bore se i padaju. Sve je delovalo kao da je veoma daleko, jedini

zvuk koji smo čuli bilo je uzdisanje u daljini. Jata đavolaka su se kretala poput ptica kroz vazduh. Car je prestao da kuka. Grupa je u tišini išla kroz mrak. Za sada je sve dobro. Stigli smo do Crne kule na vrhu istočnih stepenica i put ispred nas bio je čist.

Zamasi krila. Kvizl je sletela pored mene, potpuno sivog lica. Bila je ranjena u bok. „Problemi?” – upitao sam.

„Ne sa gulovima. Pojavio se i jedan ifrit. Ali golem je stigao na vreme i uništio ga. Dobro sam.”

Nastavili smo da silazimo niz stepenice uklesane u brdo. U Vltavi ispod nas videli su se odsjaji zapaljenog zamka. Reka je izgledala melanholično lepo. Nikoga nismo sreli, niko nas nije jurio, i uskoro su borbe ostale daleko iza nas. Dok se reka sužavala, Kvizl i ja smo razmenjivali radosne poglede. Grad je izgubljen, kao i carstvo, ali nam je ovo bekstvo sačuvalo malo ličnog ponosa. Iako smo mrzeli svoje ropstvo, još više smo mrzeli poraze. Činilo se da smo uspeali da pobegnemo.

Skoro smo stigli do podnožja brda kad smo upali u zasedu. Velikom brzinom šest činija i grupa đavolaka iskočili su na stepenice ispod nas. Car i njegova svita završili su i počeli da se povlače. Kvizl i ja smo se spremali na skok.

Nešto je zasvetlelo iza nas. Okrenuli smo se istovremeno.

Pet koraka iznad nas stajao je mršav mladi čovek. Imao je plave lokne, velike plave oči i nosio je sandale i togu u kasnorimskom stilu. Na licu je imao prilično bezazlen izraz, kao da ne bi mogao ni mrava da zgazi. Međutim, nisam mogao da ne primetim jedan dodatni detalj – držao je ogromnu kosu sa srebrnom oštricom. Pregledao sam ga i na drugim ravnima nadajući se da je samo ekscentrik koji je krenuo na maskenbal. Nisam ja te sreće. Veoma moćan ifrit. Progutao sam pljuvačku. Ovo nikako ne valja.¹⁰

¹⁰ Čak i najslabije ifrite treba izbegavati, a ovaj je bio stvano moćan. Na višim ravnima njegovi oblici bili su mnogobrojni i zastrašujući, tako da pretpostavljam da je ovakva maska na prvoj ravni bila rezultat njegovog izopačenog smisla za humor. Ali tada mi to nije bilo smešno.

„Gospodin Gledston šalje pozdrave caru”, rekao je mladić. „Želeo bi da uživa u njegovom društvu. Ostatak bagre neka se gubi.”

Ovo je zvučalo razumno. Bacio sam molećivi pogled na gospodara, ali mi je on besno pokazao da krenem. Uzdahnuo sam i napravio mali korak prema ifritu. Mladić je glasno cokuo. „Oh, ma hajde, mališa. Nemaš nikakve šanse.”

Ovo podsmevanje me je razbesnelo. Uspravio sam se. „Pazi se”, rekao sam ledenim glasom. „Potcenjuješ me.”

Ifrit je bezbrižno zatrepao.

„Stvarno? Kako se zoveš?”

„Kako se zovem?” – povikao sam. „Imam mnoga imena! Ja sam Bartimej! Ja sam Sakr al Ćini! Ja sam Ngorso Moćni i Zmija srebrnog perja!”

Napravio sam dramsku pauzu. Mladić se nije uzbuđivao. „Ne. Nikada nisam čuo za tebe. A sada samo...”

„Razgovarao sam sa Solomonom...”

„Ma daaaj!” Ifrit je napravio prezrivi gest. „Zar nismo svi? Priznaj, bio je tu prilično dugo.”

„Podigao sam zidine Uruka, Karnaka i Praga...”

Mladić se osmehnuo. „Praga? Šta, ove ovde? Ove za koje je Gledstonu bilo potrebno pet minuta da ih sruši? Da nisi možda radio i u Jerihonu?”

„Jeste”, rekla je Kvizl. „To mu je bio jedan od prvih poslova. Ne voli da priča o tome, ali...”

„Pazi, Kvizl...”

Ifrit je prešao prstom preko oštrice kose. „Ovo vam je poslednja šansa, Ćiniji”, rekao je. „Briiiišite. Ne možete me pobediti.”

Rezignirano sam slegnuo ramenima. „Videćemo.”

Nažalost, tako se i desilo. I to veoma brzo. Moje prve četiri detonacije je odbio kosom. Petu, koja je bila veoma jaka, vratio je pravo na mene tako da sam pao sa staze sve do podnožja brda. Pokušao sam da ustanem, ali sam se ponovo srušio od bola. Rana je bila prevelika, nisam mogao brzo da se oporavim.

Gore na stazi đavolci su nasrnuli na dvorjane. Video sam Kvizl i đinija kako se kotrljaju držeći jedno drugo za gušu.

Uvredljivo opušten, ifrit je doleteo do mene. Namignuo mi je i podigao srebrnu kosu. U tom trenutku moj gospodar je krenuo.

On nije bio posebno dobar gazda – previše je voleo sitne žeravice – ali, iz mog ugla posmatranja, njegovo poslednje delo bilo je najbolja stvar koju je ikada uradio.

Đavolci su ga potpuno opkolili, kružili mu oko glave i zavlčili mu se među noge. Pokušavali su da stignu do cara. Besno je povikao i iz džepa jakne izvukao štap za detonaciju, jedan od novih koje alhemičari prave kao odgovor na britanske pretnje. Bili su loši, pravili su ih na veliko i često bi eksplodirali prebrzo ili potpuno zatajili. U svakom slučaju, nabolje je brzo ih baciti prema neprijatelju. Moj gospodar je bio tipičan čarobnjak. Nije navikao da se lično bori. Dobro je izgovorio reči komande, ali je onda počeo da okleva. Držao je štap iznad glave i zamahivao njime prema đavolcima kao da ne može da odluči na koga da ga baci. Oklevao je predugo.

Eksplוזija je raznela pola stepeništa. Đavolci, car i dvorjani su se razleteli kao seme maslačka. Moj gospodar je potpuno nestao, kao da ga nikad nije ni bilo.

A kad je on umro, nestale su i veze koje su me vezivale za ovaj svet.

Ifrit je spustio kosu, tačno na mesto na kojem je bila moja glava. Udarac je pao na голу zemlju.

Tako su, nakon nekoliko stotina godina i desetina gospodara, moje veze s Pragom raskinute. Međutim, dok se moja zahvalna bit razletela na sve strane i dok sam gledao zapaljeni grad i trupe kako marširaju, uplakanu decu i nervozne đavolke, mrtve ostatke jedne imperije i krvavo krštenje druge, moram reći da se nisam osećao nimalo pobeđnički. Imao sam osećaj da će stvari postati mnogo, mnogo gore.

Prvi deo

1

London: velika i uspešna prestonica, stara dve hiljade godina, koja je pod vođstvom čarobnjaka težila da postane centar sveta. U tome je i uspela, barem kad je reč o veličini. Postala je ogromna i nezgrapna. Crpla je bogatstvo iz celog carstva. Grad se širio nekoliko desetina kilometara s obe strane Temze: od dima pocrneli nizovi kuća, prošarani palatama, kulama, crkvama i bazarima. U svako doba i na svim mestima nešto se dešavalo. Ulice su bile pune turista, radnika i prolaznika, dok su u vazduhu nevidljivi đavolci zujali i izvršavali zadatke svojih gospodara.

Na pristaništima pored sive vode Temze bataljoni vojnika i birokrata čekali su da otplove u daleke krajeve sveta. U senkama ogromnih brodova raznobojne trgovačke lađe svih veličina i oblika plovile su rekom. Užurbane galije iz Evrope, arapske barke šiljatih jedara pune začina, zatupaste džunke iz Kine, elegantni, vitki kliperi iz Amerike – svi su bili okruženi malecnim rečnim brodovima ribara s Temze koji su glasno vikali tražeći dozvolu da pristanu.

Metropola ima dva središta. Na istoku je to gradska četvrt u kojoj se trgovci iz dalekih zemalja okupljaju da bi razmenjivali robu, a na zapadu, iza oštre rečne okuke, politički centar, Vestminster, mesto na kojem čarobnjaci bez prestanka rade kako bi proširili i zaštitili svoje teritorije.

Dečak je zbog posla bio u centralnom Londonu, a sada se peške vraćao u Vestminster. Hodao je polako jer, iako je još bilo rano, jutro je bilo toplo i osećao je kako se znoji ispod kragne. Blagi povetarac njihao je ivice njegovog dugačkog crnog kaputa.

Bio je svestan utiska koji je ostavljao i veoma srećan zbog toga. Izgledao je mračno i impresivno i znao je da se ljudi okreću za njim. Samo kad bi dunuo *izuzetno* jak vetar, kaput bi mu se bukvalno nadigao i kvario njegov elegantan izgled.

Presekao je preko ulice Ridžent i između belih zgrada produžio prema Hejmarketu gde su ulični čistači užurbano radili ispred pozorišta, a mladi prodavci voća već počinjali da reklamiraju svoju robu. Jedna žena nosila je poslužavnik pun finih, zrelih pomorandži iz kolonija koje su u Londonu bile retkost od kada su počeli ratovi na jugu Evrope. Dečak joj je prišao, spretno ubacio novčić u malu činiju koju je nosila oko vrata i gotovo istovremeno zgrabio pomorandžu s tacne. Ignorisao je njeno zahvaljivanje i nastavio da hoda.

Nije prošao nezapaženo. Kaput se elegantno vijorio za njim.

Na Trafalgar skveru nedavno je podignuta grupa visokih stubova obavijenih spiralnim trakama različitih boja. U tom trenutku na trgu su radile gomile radnika koji su postavljali kanape između stubova. Na samom užetu bilo je mnoštvo crvenih, belih i plavih zastavica. Dečak je zastao da bi oljuštio pomorandžu i pogledao šta rade. Jedan radnik je prošao pored njega, sav znojav od nošenja teških greda.

Dečak ga je pozdravio. „Hej, momče. Šta je sve ovo?”

Čovek se okrenuo, primetio dečakov dugački crni kaput i odmah nespreno salutirao. Deo tereta koji je nosio ispao mu je iz ruku na pločnik. „To je za sutra, gospodine”, rekao je. „Dan osnivača. Nacionalni praznik, gospodine.”

„Ah, da, naravno. Gledstonov rođendan. Zaboravio sam na to.” Dečak je bacio koru u slivnik i ostavio radnika da skuplja daske i tiho psuje.

Krenuo je ka Vajtholu, četvrti punoj ogromnih sivih zgrada koje su odisale mirisom dugotrajne moći. Ovde je arhitektura zaustavljala dah svakom prolazniku: veliki mermerni stubovi, ogromne bronzane kapije, stotine prozora iza kojih je neprestano gorela svetlost, granitne statue Gledstona i drugih važnih osoba čija su ozbiljna lica obećavala surovu pravdu svim neprijateljima

države. Međutim, dečak je prolazio stepenicama i ljuštio pomorandžu ne obraćajući pažnju na sve to. Klimnuo je glavom policajcu, pokazao stražaru propusnicu i kroz sporednu kapiju ušao u dvorište Ministarstva unutrašnjih poslova, pod senkom visokog oraha. Tek tada je zastao, pojeo ostatak pomorandže, obrisao ruke maramicom i namestio kragnu, manžetne i kravatu. Zagladio je kosu. Dobro je. Sada je spreman. Vreme je za posao.

Prošlo je više od dve godine od Lavlejsove pobune i Natanijelovog iznenadnog ulaska u visoko društvo. Imao je četrnaest godina i već je bio za glavu viši nego u vreme kad je vratio Amajliju iz Samarkanda u okrilje zahvalne vlade. Sada je bio i nešto puniji, mada i dalje vitak, a duga tamna kosa okruživala mu je lice po tadašnjoj modi. Lice mu je bilo mršavo i bledo od dugih časova učenja, ali su mu oči blistale. Svi pokreti su odavali veliku potisnutu energiju.

Kako je bio pažljiv posmatrač, Natanijel je ubrzo primetio da je među čarobnjacima izgled važan za održavanje statusa. Na pohabanu odeću se gledalo s prezirom; ona je bila pokazatelj osrednjeg talenta. A on nikako nije želeo da ostavi takav utisak. Od stipendije koju je dobijao od Ministarstva kupio je tesno crno odelo i dugačak italijanski kaput. Takva odeća je smatrana smelom i modernom. Nosio je tanke, blago zašiljene cipele i niz ukrasnih maramica u živim bojama na grudima. Kad bi se ovako doterao, koraćao je hodnicima Vajthola odvažno i ponosno. Ličio je na nekakvu pticu koja u kandžama steže gomile papira.

Svoje pravo ime dobro je čuvao. Kolegama i pomoćnicima bio je poznat po imenu koje je dobio u punoletstvu, Džon Mandrejk. Svojevremeno su i dvojica drugih čarobnjaka nosila to ime, ali nijedan nije bio poznat. Prvi, alhemičar iz doba kraljice Elizabete, pretvorio je olovo u zlato u slavlom eksperimentu pred celim dvorom. Kasnije je otkriveno da je ovo postigao tako što je prekrrio zlato olovnim folijama koje su nestale kad ih je malo zagrejao. Svi su i dalje poštovali njegovu genijalnost, ali mu je sve-

jedno odsečena glava. Drugi Džon Mandrejk bio je sin stolara i proveo je život izučavajući mnoge oblike demonskih mušica. Sačinio je spisak od 1.703 potpuno nebitne podvrste dok ga jedna od njih, mala smežurana zelena osica, nije ubola u nezaštićeno mesto. Naduo se poput velikog kanabeta i tako umro. Natanijela nisu zabrinjavale neslavne sudbine njegovih prethodnika. Štaviše, bio je srećan zbog njih. Želeo je da sâm proslavi to ime.

Natanijelov mentor bila je gospođica Džesika Vitvel, čarobnica srednjih godina, kratke sede kose i vitke, gotovo skeletne linije. Smatrali su da spada među četiri najmoćnija čarobnjaka u vladi i bila je veoma uticajna. Prepoznala je talenat svog učenika i nastojala da ga u potpunosti razvije.

U prostranom stanu u njenoj kući kraj reke Natanijel je živeo uredno i udobno. Kuća je bila moderna i lepo nameštena, sa sivim tepisima i blistavo belim zidovima. Nameštaj je bio od stakla i srebrnastog metala, ali i od bledeg drveta iz nordijskih šuma. Celo mesto je bilo hladno, poslovno, gotovo sterilno, što se Natanijelu veoma dopadalo: sve to je predstavljalo kontrolu, jasnost i efikasnost, sve osnovne elemente savremenog čarobnjaštva.

Stil gospođice Vitvel bio je vidljiv čak i u njenoj biblioteci. U većini čarobnjačkih kuća biblioteke su bile mračne jazbine – s knjigama povezanim u kože egzotičnih životinja, s pentagramima ili runama kletvi izrezbarenim na koricama. Međutim, Natanijel je brzo saznao da je takav izgled odavno izašao iz mode. Gospođica Vitvel je od Jaroslava, štampara i knjigovesca, naručila iste poveze od bele kože za sve svoje knjige koje su zatim indeksirane i crnim mastilom označene brojevima. U središtu ove sobe s belim zidovima i uredno složenim belim knjigama nalazio se kvadratni stakleni sto za kojim je Natanijel provodio dva dana svake sedmice učeći čarolije višeg reda.

Tokom prvih meseci provedenih kod gospođice Vitvel priorio je na učenje i, na njeno neskriveno zadovoljstvo, brzo je savladao različite nivoe prizivanja. Za svega nekoliko dana

uznapredovao je od najnižih demona (mušica, čekičara i go-blina), preko srednjih (svih vrsta foliota), do naprednih (duhova raznih sorti).

Pošto ga je gledala kako improvizuje dok otpušta mišićavog đinija, gospodarica je iskazala svoje divljenje. „Ti si prirodni talenat, Džone”, rekla je. „Prirodni. U Hedlam Holu si pokazao hrabrost i dobro pamćenje kad si oterao demonu, ali nisam znala koliko si sposoban za prizivanja uopšte. Samo vredno radi i daleko ćeš dogurati.”

Natanijel joj je skromno zahvalio. Nije joj rekao da mu ništa od toga nije bilo novo i da je s dvanaest godina već prizvao đinija srednjeg reda. Svoju vezu s Bartimejem čuvao je u dubokoj tajnosti. Gospođica Vitvel nagradila je njegov trud novim tajnama i podučavanjima, a to je bilo upravo ono što je želeo. Pod njenim pokroviteljstvom naučio je kako se demoni obavezuju na više zadataka ili na polutrajne zadatke bez zahtevnih alatki kao što je Adelbrandov pentagram. Saznao je kako da se zaštititi od neprijateljskih špijuna pomoću senzorskih mreža, kako da opozove iznenadne napade prizivanjem brzih bujica koje uništavaju opasnu magiju. U veoma kratkom periodu Natanijel je naučio više novih stvari nego drugi čarobnjaci koji su bili pet ili šest godina stariji. Bio je spreman za svoj prvi posao.

Običaj je da svi nadareni čarobnjaci dobiju posao na nižim mestima u vladi da bi naučili kako da praktično koriste svoje moći. Kad će početi da ih koriste zavisilo je od talenta učenika, i od uticaja njegovog gospodara. U Natanijelovom slučaju postojao je još jedan faktor: u Vajtholu su svi znali da i sâm premijer prati njegovu karijeru. Tako je od početka privlačio veliku pažnju.

Gospodarica ga je stalno upozoravala. „Dobro čuvaj svoje tajne”, govorila je, „posebno svoje pravo ime, ako ga znaš. Moraš ćutati. U suprotnom će ga neko otkriti.”

„Ko bi mogao da ga otkrije?” – upitao je.

„Neprijatelji koje još uvek nemaš. Oni vole da planiraju unapred.”

Ako se otkrije, pravo ime je čarobnjakova slaba tačka i Nataniel je pažljivo krio svoje. Međutim, u početku su ga smatrali prilično slabim. Lepe čarobnice prilazile su mu na zabavama, uljuljkivale ga komplimentima, a zatim počinjale da ga ispituju o prošlosti. Nataniel je uspevao da se odbrani, ali je bilo i opasnijih metoda. Jednom ga je, dok je spavao, posetio đavolak. Počeo je da mu šapuće nežne reči u uho i da ga pita za ime. Verovatno je samo glasno odzvanjanje Big Bena s druge strane reke sprečilo nevoljno otkrivanje tajne. Od tog zvuka Nataniel se promeškoltio, probudio i video đavolka pored sebe. Odmah je prizvao divljeg foliota koji je zgrabio đavolka i utisnuo ga u kameni zid. Ali u takvom stanju đavolak nije mogao da otkrije ništa o čarobnjaku koji ga je poslao na ovaj zadatak. Nakon ovog slučaja Nataniel je zaposlio foliota da svake noći stražari u njegovoj sobi.

Uskoro je postalo jasno da identitet Džona Mandrejka neće biti lako otkriven i nije bilo daljih pokušaja. Nešto kasnije, kad još nije imao punih četrnaest godina, održan je očekivani sastanak i mladi čarobnjak je počeo da radi u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

2

Natanijela je u kancelariji dočekaao pogled sekretara i gomila novih papira. Sekretar, doteran mladić zalizane riđe kose, zastao je na vratima sobe. „*Kasniš, Mandrejk*”, rekao je i brzim, nervoznim pokretom podigao naočare. „Kakav izgovor danas imaš? Znaš, i ti imaš obaveze, kao i mi koji radimo puno radno vreme.” Prišao je vratima i glasno ušmrknuo svojim malim nosom.

Čarobnjak se zavalio u stolicu. Bio je u iskušenju da podigne noge na sto, ali je odustao. Nije želeo da se previše razmeće. Umesto toga, lenjo se osmehnuo. „Bio sam na mestu nesreće s gospodinom Talouom”, rekao je. „Radio sam tamo još od šest. Pitaj ga kad stigne ako hoćeš. Možda ti ispriča i neke detalje ako nisu previše poverljivi. Šta si ti radio, Dženkinse? Vredno fotokopirao, nadam se.”

Sekretar je glasno zaškrgutao zubima i gurnuo naočare ka korenu nosa. „Samo nastavi, Mandrejk”, rekao je. „Samo tako nastavi. Možda si sada premijerov miljenik, ali koliko će to potrajati ako ne daš nikakve rezultate? Još jedan slučaj? Drugi ove nedelje? Uskoro ćeš opet prati šolje, a onda... Videćemo.” Brzim koracima je izašao iz sobe.

Dečak se namrštio dok je gledao kako se vrata zatvaraju i nekoliko sekundi samo je sedeo i blenuo u prazno. Umorno je protrljao oči i pogledao na sat. Tek je petnaest do deset. Jedan od onih dana koji dugo traju.

Čekala ga je naherena gomila papira na stolu. Duboko je udahnuo, zasukao rukave i uzeo papir s vrha.

Iz ličnih razloga Nataniyel je već dugo bio zainteresovan za unutrašnje poslove, posebno odeljenje razgranate službe bezbednosti koju je vodila Džesika Vitvel. Ministarstvo unutrašnjih poslova istraživalo je različite vrste kriminala, posebno strane pobunjenike i domaći terorizam uperen protiv države. Kad se pridružio Službi, Nataniyel se bavio skromnim poslovima kao što su zavođenje dokumenata, fotokopiranje i kuvanje čaja. Međutim, to nije dugo potrajalo.

Brzo je unapređen ali ne samo zbog protekcije gospodarice (kao što su šaputali njegovi neprijatelji). Istina je da je imao korigirani od simpatija premijera i uticaja gospođice Vitvel, za čiju su se naklonost borili svi čarobnjaci u Ministarstvu unutrašnjih poslova, ali to mu ne bi mnogo pomoglo da je bio nesposoban ili makar prosečan čarobnjak. Nataniyel je bio nadaren i, pre svega, naporno je radio. Veoma brzo je unapređen. Za nekoliko meseci prokrčio je put kroz niz dosadnih činovničkih poslova sve dok – s manje od petnaest godina – nije postao pomoćnik ministra unutrašnjih poslova, gospodina Džulijusa Taloua.

Gospodin Talou bio je nizak, zdepast čovek bikovske građe i temperamenta, često naprasit i ciničan, sklon iznenadnim nastupima besa koji su ustravljivali njegove poslušnike. Osim ovakvom naravi, isticalo se i neobično žutom kožom, sjajnom kao narcisi u podne. Niko nije znao čime je to izazvano; neki su tvrdili da je nasledno i da je on potomak čarobnjaka i demonice. Drugi su ovo odbacivali iz bioloških razloga i sumnjali da je žrtva nekakve zlonamerne čarolije. Nataniyel je delio ovo drugo mišljenje. Šta god da je bio pravi uzrok, gospodin Talou je skrivao svoj problem najbolje što je mogao. Sve njegove kragne bile su visoke, a kosa dugačka i puštena. Uvek je nosio šešir sa širokim obodom i pomno osluškivao govorkanja zaposlenih.

Sa Nataniyelom i gospodinom Talouom radilo je osamnaest osoba: od dva običnjaka koji su obavljali administrativne zadatke i nisu imali nikakve veze s čarobnjaštvom, pa do gospodina Fuksa, čarobnjaka četvrtog nivoa. Nataniyel se ponašao ljubazno prema svima osim prema Klajvu Dženkinsu, sekretaru. Džen-

kinsov prezir prema njegovoj mladosti i položaju bio je jasan od samog početka. Zauzvrat, Natanijel je prema njemu bio otvoreno bezobrazan. To je bilo savršeno bezbedno. Dženkins nije imao nikakve veze niti mogućnosti da mu naudi.

Gospodin Talou je brzo uvideo talenat svog pomoćnika i dao mu važan i naporan zadatak: da prati sumnjivu grupu poznatu kao Otpor.

Motiv tih pobunjenika bio je jasan, iako bizaran. Suprotstavljali su se vođstvu čarobnjaka i želeli da vrate anarhičnu vlast običnjaka. Tokom godina njihove aktivnosti sve više su nervirali vladu. Krali su čarobne predmete od nesmotrenih ili lakomishenih čarobnjaka i kasnije ih koristili u povremenim napadima na službenike i svojinu vlasti. Nekoliko zgrada je oštećeno, a mnogi ljudi su ubijeni. U najpoznatijem od tih napada Otpor je čak pokušao da ubije premijera. Vladin odgovor bio je drakonski: mnogi običnjaci bili su uhapšeni, nekoliko njih je pogubljeno, a drugi su deportovani u kolonije. Međutim, uprkos ovim razumnim merama predostrožnosti, incidenata je i dalje bilo i gospodin Talou je osećao sve veće nezadovoljstvo nadređenih.

Natanijel je spremno prihvatio izazov. Pre više godina imao je susret s Otporom tako da je razumeo ponešto o njegovoj prirodi. Jedne mračne noći sreo je tri mlada običnjaka koji su imali veze s crnim tržištem čarobnih predmeta. U tom iskustvu Natanijel nije uživao. Te tri osobe su ukrade njegov magični disk, a zatim su ga zamalo ubile. Sada je napokon dobio priliku da im se osveti.

Ispostavilo se da to nije nimalo lak zadatak.

Nije znao ništa o ta tri običnjaka osim njihovih imena: Fred, Stenli i Kiti. Fred i Stenli su raznosili novine i prvo što je Natanijel uradio bilo je da pošalje pretraživačke sfere da prate sve raznosače u gradu. Međutim, ovaj nadzor nije doneo nikakve rezultate: njih dvojica su očigledno promenila zanimanje.

Zatim je Natanijel nagovorio svog šefa da pošalje nekoliko izabраних odraslih agenata da prerušeni rade u Londonu. Tokom

nekoliko meseci uspeli su da zađu u podzemlje prestonice. Kad su ih drugi običnjaci prihvatili, naloženo im je da ponude „ukradene predmete” svakome ko deluje zainteresovano. Natanijel se nadao da će na taj način otkriti bar neke članove Otpora.

Bila je to uzaludna nada. Njihove čarobne stvari nisu izazvale nikakvo interesovanje, a jedan čovek je nestao pre nego što je uspeo da podnese izveštaj. Na Natanijelov užas, njegovo telo je kasnije pronađeno kako pluta Temzom.

Natanijel je skovao novu strategiju u koju je ulagao velike nade. Naredio je dvojici foliota da uzmu lik siročića i da danju lutaju gradom. Natanijel je sumnjao da Otpor uglavnom čine dečje ulične bande i verovao je da će pre ili kasnije pokušati da regrutuju novajlije. Do sada niko nije zagrizao mamac.

Kancelarija je tog jutra bila vrela i zagušljiva. Muve su zujale u prozorima. Natanijel je skinuo kaput i zasukao dugačke rukave. Trudio se da ne zeva i počeo da lista papire, uglavnom zapise o poslednjem nedelu Otpora: napadu na prodavnicu u jednoj uličici iza Vajthola. U zoru tog dana eksplozivna naprava, verovatno mala sfera, ubačena je kroz prozor i ozbiljno je povredila prodavca koji je prodavao duvan i tamjan čarobnjacima; lokal je verovatno zato bio meta.

Nije bilo svedoka, a nijedna od sfera za nadzor tada se nije nalazila u toj oblasti. Natanijel je beznadežno psovao u sebi. Nije imao nikakav trag. Odgurnuo je papire i uzeo drugi izveštaj. Grubi slogani na račun premijera ponovo su ispisani po gradskim zidovima. Uzdahnuo je i potpisao nalog za hitnu operaciju čišćenja iako je vrlo dobro znao da će se grafiti opet pojaviti čim se zidovi operu.

Najzad je došlo vreme ručka i Natanijel se pridružio zabavi u bašti vizantijske ambasade povodom Dana osnivača. Umešao se među goste, nemiran i usamljen. Problem Otpora neprestano ga je proganjao.

Sipao je jak voćni punč iz srebrne posude u uglu bašte i pored sebe ugledao mladu ženu. Umorno ju je osmotrio i poku-